

Sparbarometer

Första kvartalet 2002

Hushållens¹ finansiella förmögenhet och skuldkvot

Ställning	00 mar	00 jun	00 sep	00 dec	01 mar	01 jun	01 sep	01 dec	02 mar
Miljarder kronor									
Finansiella tillgångar	2 653	2 591	2 591	2 455	2 326	2 413	2 207	2 349	2 353
Inkl. kollektiva försäkringar ^{*)}	2 948	2 896	2 906	2 780	2 662	2 762	2 567	2 721	2 734
Finansiella skulder	1 052	1 078	1 099	1 123	1 140	1 170	1 192	1 223	1 244
Finansiell nettoförmögenhet	1 601	1 513	1 491	1 332	1 186	1 243	1 014	1 126	1 109
Inkl. kollektiva försäkringar	1 896	1 818	1 806	1 657	1 522	1 592	1 375	1 498	1 490
Skuldkvot ^{**)}	0,40	0,42	0,42	0,46	0,49	0,48	0,54	0,52	0,53
Inkl. kollektiva försäkringar	0,36	0,37	0,38	0,40	0,43	0,42	0,46	0,45	0,46

^{*)} Kollektivt försäkringssparande består av avtalsförsäkringar bestämda i kollektivavtal och andra avtal mellan arbetsmarknadens parter.

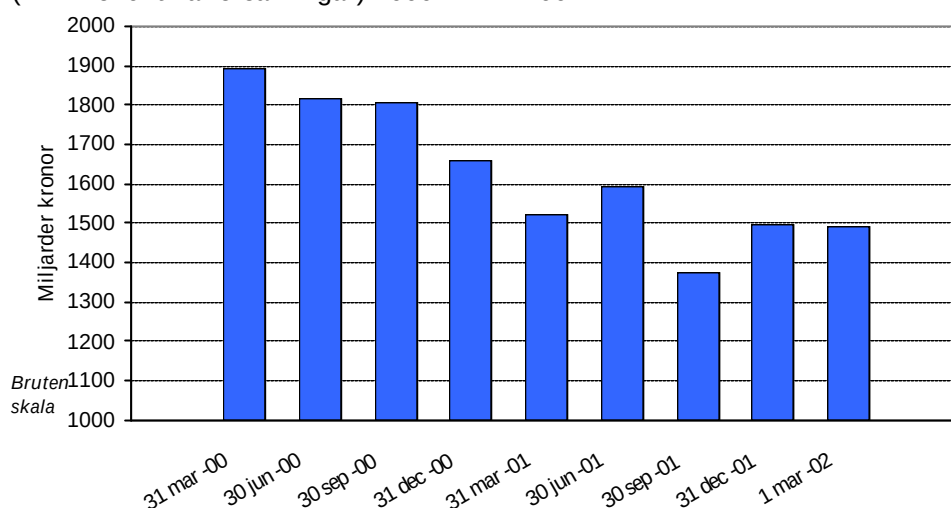
^{**)} Finansiella skulder i förhållande till finansiella tillgångar exkl. kollektivt försäkringssparande.

- Hushållens finansiella nettoförmögenhet försämrades stadigt fr o m andra kvartalet 2000 t o m tredje kvartalet förra året. Detta avspeglade främst de fallande börsvärdena och en ökad skuldsättning. Vid utgången av första kvartalet 2002 var förändringarna små jämfört med läget vid årsskiftet. Skulderna ökade något mer än tillgångarna vilket lett till en marginell försämring av nettoförmögenheten.
- Detta innebär inte nödvändigtvis att hushållen totalt sett blivit "fattigare"; sparbarometern avspeglar enbart den finansiella förmögenhetsutvecklingen, dvs. sparande i bank, försäkringar och värdepapper. För att få en fullständig bild av förmögenhetssituationen måste man se till utvecklingen av *både* finansiella och reala tillgångar. Till de senare hör framför allt fastigheter, som i synnerhet i storstadsområdena har stigit i värde. I sparbarometern avspeglas detta i den ökade skuldsättningen som i sin tur i huvudsak torde avspegla ökade lån till småhus och bostadsrätter.²

¹ Exklusive hushållens intresseorganisationer.

² För information om värde och beräkning av hushållens bostadsrättsinnehav på årsbasis, hänvisas till SCB och Finansräkenskaperna (www.scb.se).

Hushållens finansiella nettoförmögenhet vid kvartalsslut (inkl. kollektiva försäkringar) 2000 kv. 1 - 2002 kv. 1

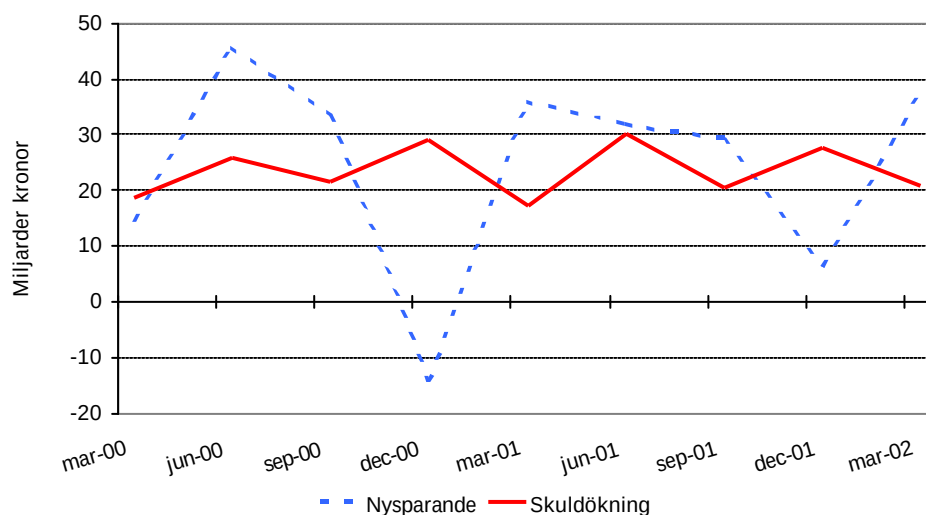

Hushållens nysparande och skuldökning

Transaktioner under perioden Miljarder kronor	2000				2001				2002
	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.
Nysparande, brutto	14,9	45,8	33,3	-14,1	36,1	31,8	29,3	6,6	37,4
Inkl. kollektiva försäkringar	25,5	57,4	44,9	-2,5	47,1	43,7	40,9	18,8	45,7
Skuldökning, brutto	18,6	26,0	21,6	29,2	17,3	30,2	20,6	27,7	20,8
Nysparande, netto	-3,8	19,8	11,8	-43,3	18,8	1,6	8,6	-21,1	16,6
Inkl. kollektiva försäkringar	6,9	31,4	23,3	-31,7	29,8	13,4	20,3	-8,9	24,9

- Under 2001 ökade hushållen sitt nettosparande (inkl kollektiva försäkringar). Denna tendens ser ut att fortsätta även 2002.
- Den viktigaste förklaringen till det höga nysparande är sannolikt hushållens ökade disponibla inkomster och en måttlig konsumtionsökning. Även om skulderna samtidigt ökat har de varit klart lägre än nysparandet, fränsett något enstaka kvartal.

Hushållens nysparande brutto och skuldökning brutto kvartalsvis, 2000 kv. 1 - 2002 kv. 1

Sparformernas utveckling

Hushållens nysparande

Transaktioner under perioden	2000				2001				2002
	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.
Miljarder kronor									
Försäkringssparande, individuellt	21,3	18,1	15,4	17,2	16,3	20,4	10,5	16,3	22,7
Aktier	-4,7	40,0	5,2	1,8	7,0	-2,0	2,1	-4,1	- ^{*)}
Fonder	5,1	-0,3	2,4	0,2	-2,9	1,1	-3,6	7,8	6,1
<i>Därav svenska fondandelar</i>	5,1	-0,3	2,4	0,2	-2,9	1,1	-3,6	2,1	2,3
<i>Därav utländska fondandelar</i>	-1,4	-1,5	0,8	1,9	3,4	4,0	2,6	5,6	3,8
Bankinlåning ^{**)}	13,8	-6,0	16,9	-38,6	21,1	13,8	28,2	-19,7	18,1
Obligationer	-18,3	-5,3	-7,5	0,8	-3,5	-4,3	-7,9	0,3	-5,2
Sedlar, mynt och lån till finanssektorn	-2,3	-0,6	0,9	4,4	-2,0	2,9	-0,1	6,0	-4,3
Totalt	14,9	45,8	33,3	-14,1	36,1	31,8	29,3	6,6	37,4

^{*)} Nysparandet i aktier finns inte tillgängligt under den senaste perioden.

^{**)} Inklusive allemansspar och riksgäldsspar.

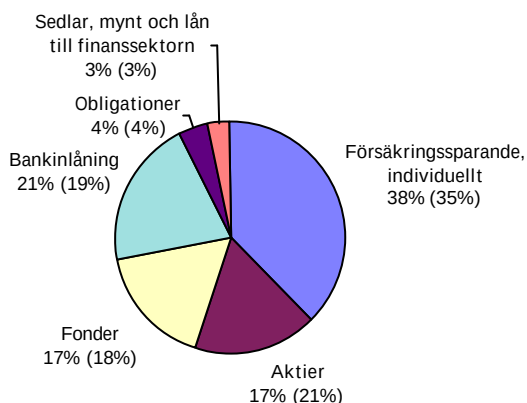
- Det individuella sparandet i försäkringar har trendmässigt ökat sin andel i sparandet under ett antal år. Så här långt tycks detta fortsätta även i år. Fondsparandet, som hade en svag utveckling under större delen av 2000 och 2001, återhämtade sig mot slutet av 2001 och detta tycks ha fortsatt in i 2002. Även bankinlåningen fortsätter att växa. Obligationssparandet fortsätter sin negativa trend.

Hushållens finansiella portfölj

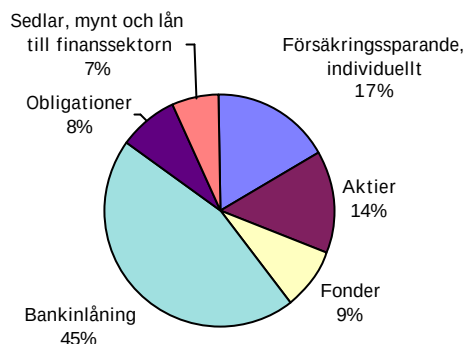
Ställning samt andelar	98 dec	99 dec	00 dec	01 mar	01 jun	01 sep	01 dec	02 mar
Miljarder kronor								
Försäkringssparande, individuellt	560	733	800	816	837	847	863	886
procent	28	29	33	35	35	38	37	38
<i>Därav fondförsäkring (unit linked)</i>	85	156	180	170	188	180	187	192
<i>procent av försäkringssparande, individuellt</i>	15	21	22	21	22	21	22	22
<i>Därav övrigt individuellt försäkringssparande</i>	475	577	620	647	649	667	676	693
<i>procent av försäkringssparande, individuellt</i>	85	79	78	79	78	79	78	78
Aktier	444	658	577	481	508	347	418	409
procent	22	26	23	21	21	16	18	17
<i>Därav svenska aktier</i>	342	487	423	343	363	284	352	342
<i>procent av aktier</i>	77	74	73	71	71	82	84	84
<i>Därav utländska aktier</i>	102	171	153	138	145	63	67	67
<i>procent av aktier</i>	23	26	27	29	29	18	16	16
Fonder	347	514	472	407	437	357	413	399
procent	17	20	19	18	18	16	18	17
<i>Därav svenska fonder</i>	293	452	413	356	380	310	355	342
<i>procent av fonder</i>	84	88	88	88	87	87	86	86
<i>Därav utländska fonder</i>	55	61	59	51	57	47	57	57
<i>procent av fonder</i>	16	12	12	12	13	13	14	14
Bankinlåning	430	434	422	443	457	485	475	493
procent	21	17	17	19	19	22	20	21
Obligationer	164	139	107	104	98	93	97	88
procent	8	5	4	4	4	4	4	4
Sedlar, mynt och lån till finanssektorn	65	74	77	74	77	77	83	79
procent	3	3	3	3	3	3	4	3
Totalt finansiella tillgångar	2 011	2 551	2 455	2 326	2 413	2 207	2 349	2 353
Portföljandelar totalt, procent	100	100	100	100	100	100	100	100

- Sparbarometern visar flera andelsförskjutningar i hushållens finansiella portföljer när man jämför läget i mars i år med motsvarande tidpunkt förra året. Det individuella försäkringssparandets andel ökar från 35 till 38 procent. Bankinlåningens andel har ökat från 19 till 21 procent. Värdet på innehavet av främst enskilda aktier och i viss mån fonder har däremot minskat, med lägre andelar som följd.

Hushållens finansiella portfölj 31 mars 2002
(31 mars 2001)

Hushållens finansiella portfölj 31 dec 1991

Aktiesparandets och räntesparandets andelar i portföljen

Miljarder kronor	98 dec	99 dec	00 dec	01 mar	01 jun	01 sep	01 dec	02 mar
Aktiesparande ^{*)}	1045	1505	1417	1265	1331	1096	1229	1219
procent av portfölj	55	62	62	58	59	53	56	56
Räntesparande ^{**)}	848	904	886	911	929	956	956	974
procent av portfölj	45	38	38	42	41	47	44	44
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100	100	100

^{*)} Inkluderar 50% av Andra fonder och 50% av Individuellt försäkringssparande.

^{**)} Inkluderar 50% av Andra fonder och 40% av individuellt försäkringssparande.

Det direkta ägandet i aktieportföljen

Miljarder kronor	98 dec	99 dec	00 dec	01 mar	01 jun	01 sep	01 dec	02 mar
Direktägda aktier	444	658	577	481	508	347	418	409
Total aktieportfölj ^{*)}	1045	1505	1417	1265	1331	1096	1229	1219
Andel av total aktieportfölj, procent	43	44	41	38	38	32	34	34

^{*)} Inkluderar 50% av Andra fonder och 50% av Individuellt försäkringssparande.

- Trots att aktiesparande minskat till förmån för räntesparande svarar dock alltså aktiesparande – direkt i enskilda aktier och indirekt via aktiefonder och individuellt sparande i försäkringar – för mer än halva värdet av hushållens finansiella portfölj. Enligt Sparbarometerns senaste beräkning motsvarar aktierelaterat sparande 56 procent av den samlade portföljen. Någon förändring härvidlag har inte skett under årets första kvartal.

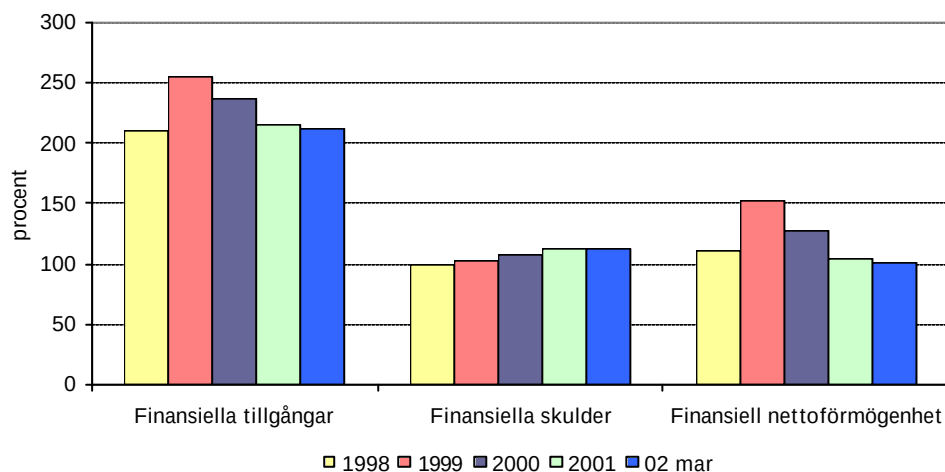
Hushållens finansiella nyckeltal

Miljarder kronor, ultimo december	1998	1999	2000	2001	02 mar
Hushållens disponibla inkomster	956	1001	1039	1088	1106 ^{*)}
Finansiella tillgångar	2011	2551	2455	2349	2353
i procent av disponibla inkomster	210	255	236	216	213
Inkl. kollektiva försäkringar ²⁾	2270	2837	2780	2721	2734
i procent av disponibla inkomster	237	283	267	250	247
Finansiella skulder	950	1031	1123	1223	1244
i procent av disponibla inkomster	99	103	108	112	113
Finansiell nettoförmögenhet	1060	1520	1332	1126	1109
i procent av disponibla inkomster	111	152	128	103	100
Inkl. kollektiva försäkringar ²⁾	1320	1806	1657	1498	1490
i procent av disponibla inkomster	138	180	159	138	135

^{*)} Den disponibla inkomsten 2002 bygger på Konjunkturinstitutets prognos.

- Enligt preliminära data ökade hushållens disponibelinkomster under 2001. Konjunkturbedömningarna för 2002 talar för en fortsatt ökning. Vilket borde ge utrymme åt både konsumtionsökningar och en fortsatt uppgång i hushållens finansiella sparande.

Tillgångar, skulder och nettoförmögenhet i procent av hushållens disponibla inkomster
Ultimo december

Om statistiken

Underlag till Sparbarometern görs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Finansinspektionen. Syftet är att snabbt ge en preliminär kalkyl över hushållens finansiella sparande och förmögenhet kvartalsvis. Publiceringen sker inom fem till sex veckor efter kvartalsskifte på Finansinspektionens hemsida, www.fi.se. Sparbarometern baseras på preliminär statistik som finns tillgänglig inom en månad efter kvartalsskifte.

Sparbarometern bygger på samma begrepp som finansräkenskaperna, vilka är en del av nationalräkenskapssystemet och som styrs av internationella regler. Sparbarometern har därigenom samma definitioner som finansräkenskaperna vilket medför att uppgifterna har en god överensstämmelse med de uppgifter om hushållen som senare presenteras i de kvartalsvisa finansräkenskaperna.

Underlagen till Sparbarometern på SCB:s hemsida:

www.scb.se/ekonomi/annan/sparbarometern/Sparbarometern.asp

Finansräkenskaperna på SCB:s hemsida:

www.scb.se/ekonomi/finansmarknad/finansrakenskap/fir/fir.asp

Kontaktpersoner

Finansinspektionen:

Hans Bäckström, enhetschef

08-787 8080

hans.backstrom@fi.se

Christian Nilsson, analytiker

08-787 8217

christian.nilsson@fi.se

SCB:

Marianne Biljer, utredare

08-506 942 48

marianne.biljer@scb.se

Hans Olsson, ekonom/statistiker

08-506 942 29

hans.olsson@scb.se